

Informačný list predmetu (v štruktúre podľa vyhlášky č. 614/2002 Z .z.)

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Prírodovedecká fakulta UK v Bratislave	
Kód predmetu: <i>PriF.KRGRR/N-mZRG-126/15</i>	Názov predmetu: Geografia Ruska a postsovietskeho priestoru – vybrané problémy a regióny
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: <i>prezenčné štúdium (kombinovaná forma), prednášky, semináre</i> Odporúčany rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: <i>3 (P2/S1)</i> Za obdobie štúdia: <i>39</i> Metóda štúdia: <i>denná</i>	
Počet kreditov: <i>4</i>	
Odporúčany semester/trimester štúdia: <i>3. semester</i>	
Stupeň štúdia: <i>2. stupeň</i>	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>Hodnotenie predmetu je rozdelené na dve časti - priebežné hodnotenie počas semestra a záverečné hodnotenie.</i> <i>Priebežné hodnotenie:</i> <i>Za seminár môže študent získať maximálne 10 bodov.</i> <i>Minimálne musí získať 6 bodov (60 %).</i> <i>Podmienky na udelenie bodov za cvičenie:</i> <ul style="list-style-type: none">- <i>aktívna účasť na cvičeniach s vhodnou domácou prípravou</i>- <i>odprezentovanie a odovzdanie vypracovanej seminárnej práce s použitím vhodnej audio-vizuálnej prezentácie</i> <i>Kritéria kladené na seminárne práce:</i> <u><i><90 – 100 %></i></u> <i>Seminárna práca má správne uvádzané ciele, ktoré sú splnené. Štruktúra práce je logická a originálna. V práci sú kriticky predstavené teoretické prístupy a koncepty, ktoré sú výborne aplikované, pričom sú aj logicky analyzované. V záveroch sú uvádzané logicky podložené vlastné, originálne názory.</i> <i>Seminárna práca je štylisticky a gramaticky výborne napísaná. Obsahuje vhodne zaradené a výborne formálne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky. Použitá literatúra je úplná a správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie. Prezentácia je originálna, komplexná, jasná a názorná, v rámci zadanej časovej tolerancie</i> <u><i><80 - 90 %></i></u> <i>Seminárna práca má správne uvádzané ciele, ktoré sú splnené. Štruktúra práce je logická. V práci sú čiastočne aplikované teoretické prístupy a koncepty, pričom sú aj logicky analyzované. V záveroch sú uvádzané logicky podložené názory.</i> <i>Seminárna práca je štylisticky a gramaticky dobre napísaná. Obsahuje vhodne zaradené a dobre formálne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky. Použitá literatúra je úplná a správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie. Prezentácia je originálna, ucelená, jasná a názorná, v rámci zadanej časovej tolerancie</i> <u><i><70 – 80 %></i></u> <i>Seminárna práca má uvádzané ciele, ktoré sú splnené. Štruktúra práce je logická. V práci sú čiastočne aplikované teoretické prístupy a koncepty. V záveroch sú uvádzané logicky podložené názory, ale sú len čiastočné.</i>	

Seminárna práca je štylisticky a gramaticky dobre napísaná. Obsahuje dobre formálne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky. Použitá literatúra je úplná a správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie.

Prezentácia je priemerná (slabšia rétorika), predstavuje základy zadanej témy. Je v rámci zadanej časovej tolerancie

<60 – 70 %>

Seminárna práca má uvádzané ciele, ktoré sú splnené. Štruktúra práce má menšie nedostatky. V práci chýbajú niektoré (nie zásadné) teoretické prístupy a koncepty. V záveroch sú uvádzané len čiastočné závery, ktoré nie sú úplné.

Seminárna práca je štylisticky a gramaticky uspokojivo napísaná. Obsahuje uspokojivo formálne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky. Použitá literatúra je úplná a správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie.

Prezentácia je uspokojivá (slabšia rétorika), je jasná, predstavuje základy zadanej témy. Je v rámci zadanej časovej tolerancie.

<50 – 60 %>

Seminárna práca má uvádzané ciele, ktoré sú čiastočne splnené. Štruktúra práce má menšie nedostatky. V práci chýbajú niektoré teoretické prístupy a koncepty. V záveroch sú uvádzané len čiastočné závery, ktoré nie sú úplné.

Seminárna práca je štylisticky a gramaticky podpriemerne napísaná. Obsahuje formálne podpriemerne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky, ktorých je minimum. Použitá literatúra je čiastočná ale správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie.

Prezentácia je podpriemerná, predstavuje len vybrané prvky zadanej témy, Je v rámci zadanej časovej tolerancie.

Záverečné hodnotenie:

Pozostáva zo záverečnej skúšky (skúška môže byť v ústnej alebo písomnej forme):

Písomná aj ústna skúška pozostáva z dvoch častí, za každú časť môže študent získať 45 bodov, spolu 90 bodov, musí však z každej získať minimálne 30 % bodov (14 a 14 bodov). Test alebo ústna skúška sú úspešné, ak študent získa minimálne 50 % bodov (45 bodov).

Celkovo musí získať minimálne 55 bodov (61 %). Celkové hodnotenie skúšky je nasledovné:

<81 – 90 bodov> <90-100 %>

Písomný test je jasný, názorný a zrozumiteľný. Ústna odpoveď je jasná, zrozumiteľná, so správnou a správne použitou terminológiou. Študent originálne zodpovedá na predložené otázky. V odpovedi sú výborne aplikované teoretické prístupy a koncepty, pričom sú aj logicky analyzované. Požadovaný rozsah odpovedí je primeraný. Písomný test je štylisticky a gramaticky výborne napísaný. V ústnej odpovedi študenti vyčerpávajúco zodpovedá zadané otázky, terminologicky, štylisticky správne a spisovne sa vyjadruje.

<72 – 81 bodov> <80-90 %>

V teste aj ústnej odpovedi sú čiastočne aplikované teoretické prístupy a koncepty, pričom sú aj logicky analyzované. V záveroch sú uvádzané logicky podložené názory. Študent vhodne zodpovedá na predložené otázky. Písomný test je štylisticky a gramaticky dobre napísaný. Ústny prejav je plynulý so správnou a primeranou štylistikou, študent sa vyjadruje spisovne a okamžite správne reaguje na doplňujúce otázky. Požadovaný rozsah odpovedí je v rámci zadanej tolerancie.

<63 - 72 bodov> <70-80 %>

V písomnom teste a ústnej odpovedi sú čiastočne aplikované teoretické prístupy a koncepty preberané na prednáškach a uvádzané v literatúre. V odpovediach sú uvádzané logicky podložené názory, ale sú len čiastočné. Písomná práca je štylisticky a gramaticky dobre

napísaná. Pri ústnej odpovedi je požadovaný plynulý verbálny spisovný prejav so správnou a primeranou štylistikou.

<54 - 63 bodov) <60-70 %)

Písomný test aj ústna odpoveď v zásade odpovedá na požadované otázky. Odpovede majú menšie nedostatky. V odpovediach chýbajú niektoré (nie zásadné) teoretické prístupy a koncepty. V niektorých prípadoch sú uvádzané len čiastočné odpovede, ktoré nie sú úplné. Písomný test je štylisticky a gramaticky uspokojivo napísaný. Pri ústnej odpovedi je verbálny prejav s primeranou štylistikou, študent dokáže reagovať na doplňujúce otázky. Písomný test obsahuje uspokojivo formálne zvládnuté prílohy.

<45 – 54 bodov) <50-60 %)

V písomnom teste sú v odpovediach (v ústnej odpovedi) sú čiastočne splnené požadované ciele. Odpovede majú menšie nedostatky. V odpovediach chýbajú niektoré teoretické prístupy a koncepty prebraté na prednáškach. Odpovede sú len čiastočné, niektoré nie sú úplné a obsahujú pomerne značné nepresnosti, prípadne chybné závery. Odpovede v písomnom teste sú štylisticky a gramaticky podpriemerne napísané. V ústnej odpovedi sú nepresné termíny, nevhodná štylistika, sú potrebné doplňujúce otázky. Požadovaný rozsah odpovedí je v rámci zadanej tolerancie. Študent porozumel zadaniu a stručne charakterizoval niektoré z dôležitých faktov.

Celkové hodnotenie vzniká súčtom bodov za záverečnú skúšku a seminár.

Skúška môže byť realizovaná ústnou aj písomnou formou

Na udelenie hodnotenia je potrebné získať:

na A: <90 – 100) %

na B: <80 – 90) %

na C: <70 – 80) %

na D: <60 – 70) %

na E: <50 – 60) %

Kredity sa NEUDELIA študentovi, ktorý získa menej ako 50 % hodnotenia (50 bodov)

Výsledky vzdelávania:

Študent navštevujúci predmet pozná základnú faktografiu daného regiónu a charakteristiku makroregiónu. pozná všeobecné zákonitosti fungovania prírodných aj humánno-geografických procesov, dokáže rozpoznať prírodné aj humánno-geografické hrozby a riziká, určiť všeobecné príčiny a možné následky a dôsledky. Pozná základné historické súvislosti regiónu.

Absolvent predmetu bude:

- schopný zosumarizovať poznatky o komplexnej regionálnej geografii regiónu bývalého ZSSR so zameraním na jej špecifiká, ich príčiny a dôsledky
- vedieť charakterizovať konkrétne vybrané štáty regiónu, pochopiť ich vzájomné rozdiely a podobnosti,
- poznať príčiny súčasného postavenia a vnútropolitického vývoja vybraných štátov, problémy a perspektívy ďalšieho vývoja, hrozby vzájomných konfliktov
- schopný zhodnotiť aktuálny vývoj v predmetných regiónoch a ich dopad na ďalší vývoj Slovenska

Stručná osnova predmetu:

Cieľom predmetu je oboznámiť študentov s geografickou charakteristikou Ruska a postsovietskeho priestoru, teda územia bývalého ZSSR. Dôraz sa kladie na postihnutie obrazu o celom regióne, ale aj na podanie špecifik, ich príčin a dôsledkov v rámci regiónu ako celku ako aj v rámci jednotlivých štátov. Pri vybraných problémov sú predstavené aj globálne dopady ďaleko presahujúce rámec študovaného regiónu

- *Poloha a fyzicko-geografická charakteristika Ruska a postsovietskeho priestoru, (kontinentalita, obmedzený prístup k otvoreným moriam, kontinentálna klíma a jej vplyv na rozloženie zrážok a teplôt, ako aj ľudské aktivity), prírodné zdroje*
- *Historicko-geografický vývoj regiónu a jeho osobitosti (príčiny revolúcie, socialistická industrializácia, 2. svetová vojna, povojnový ZSSR a jeho vplyv na svetovú situáciu, perestrojka, príčiny rozpadu ZSSR, dopad rozpadu na obyvateľstvo a hospodárstvo*
- *Ruská federácia- komplexná geografická charakteristika*
- *Demografická situácia v Rusku a jej širšie dopady na ekonomiku, obranu krajiny, perspektívy vývoja*
- *Regionálna geografia Ruska – regióny Ruskej federácie – federálne okruhy, ich špecifiká a problémy rozvoja*
- *Ukrajina, geografická charakteristika jej súčasné postavenie ako krajiny medzi Ruskom a Európskou úniou, vzťah Ruska a Ukrajiny – dopad na celosvetové dianie*
- *Moldavsko- hospodárska charakteristika, problémy separatizmu - Podnesterská separatistická republika, medzinárodné postavenie krajiny*
- *Bielorusko, autoritatívny režim, vzťah s Ruskom, hospodárska a politická situácia*
- *Politicko-geografické pomery v regióne Kaukazu, separatizmus v Gruzínsku, arménsko-azerbajdžanský konflikt a širšie geopolitické súvislosti, demografický a hospodársky vývoj štátov v regióne*
- *Kazachstan, jeho surovinové zdroje, kľúčové postavenie v stredoázijskom priestore*
- *Štáty Turanskej nížiny. Uzbekistan, jeho kľúčové postavenie v regióne, ekologické problémy v súvislosti s Aralským jazerom, ostatné štáty Strednej Ázie, špecifiká vývoja krajín v postsovietskom období*

Odporúčaná literatúra:

Baar V. (2002). *Národy na prahu 21. století. Emancipace, nebo nacionalizmus?* Ostrava (Ostravská univerzita, Tilia).

Baar, V. (2005). *Decentralizační a dezintegrační procesy v Ruské federaci v 90. letech minulého století.* Ostrava (Ostravská univerzita).

Blinnikov, M. S. (2021). *Geography of Russia and Its Neighbors.* New York (Guilford Publications).

Gajdoš, A. a kol. (2013). *Regionálna geografia Európy.* Bratislava (Veda).

Gurňák, D. (2019). *Štáty v premenách storočí - Svetové, európske, slovenské a české dejiny najstarších čias do súčasnosti.* Bratislava (Mapa Slovakia Plus).

Hodač, J., Strejček, P. (2008). *Politika Ruskej federácie v postsovietskom priestore a strední Evrope.* Brno (Masarykova Univerzita).

Horák, S. (2005). *Střední Asie mezi východem a západem.* Praha (Karolinum).

Rowntree, L., Lewis, M., Price, M., Wyckoff, W. (2015). *Diversity Amid Globalization. World Regions, Environment, Development.* London (Pearson Education).

Aktuálne vedecké články

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský v kombinácii s anglickým (študijná literatúra v anglickom jazyku)

Poznámky: *predmet sa poskytuje len v zimnom semestri*

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov:

A	B	C	D	E	FX

Vyučujúci:

doc. RNDr. Daniel Gurňák, PhD., RNDr. Katarína Danielová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 22. augusta 2022

Schválil: *doc. RNDr. František Križan, PhD.*

